

L'aventura del «Poseidon»

- Vista des d'un angle -

Generalment quan una persona explica quelcom, l'òidor posa més o menys atenció, segons sigui la seva predisposició o segons la imaginació del narrador. En aquest cas, se'ns va explicar d'una manera somera com s'acostuma a explicar una pel·lícula en quant té cert interès. Naturalment no vaig copsar en ell altra cosa que una tragèdia succeïda a unes persones imaginàries.

Doncs bé, un jorn per afany de diversió, vaig anar a veure la pel·lícula i, com que sabia la trama, el meu interès va enfil·lar per la part d'interpretació i direcció. Ara puc dir que vaig sortir altament impressionat per l'argumentació d'ella, per la interpretació i per la direcció. A part, mereix tot elogi l'autor del guió. Tota ella és una lliçó de psicologia.

De primeres un vaixell de creuer on predominen unes persones amb afany d'esbarjo, deslliurades de maldecaps, si bé més endavant es palesa la gran humanitat que atresoren algunes d'elles.

Un capità de vaixell, preocupat per la inseguretats que mostra la nau, quan un fort temporal jugueteja amb ella. Ací es planteja el constant conflicte entre el diner i la moral. Un intercanvi de paraules entre el capità i el delegat de la Cia., qui d'una manera dèspota imposa el seu criteri, sabent en el seu fons —dons ho dóna a comprendre el seu esguard— la raó que té el capità en prendre les mesures pertinents per a salvaguardar el vaixell i el passatge. El delegat en el vaixell no pot ésser un ser humà, sinó un invidu quina missió és fer rendable el viatge.

En un següent pla se'ns presenta a dos reverends polemitzant sobre conducta religiosa. Un d'edat madura; l'altre en la plenitud de la vida. Dos conceptes oposats a l'hora d'interpretar els designis de Déu. Intenten mútuament convèncer-se —després, més endavant, ambdós són sacrificats pel mateix destí—. Diu el més jove: «Nosaltres no hem de demanar a Déu les coses terrenals; nosaltres hem de lluitar per aconseguir el que volem i ajudar-nos fent sobresortir la part de Déu que hi ha en nosaltres per medi natural». Aquesta exposició d'idea m'impresionà, puix també ho crec així, per quant si ens apartem de la naturalesa sols trobem la infelicitat, i llavors volem recobrar el que definitivament hem perdut. El de més edat, no vol lluitar, tot ho deixa a la voluntat de Déu. Aquest desacord subsisteix, donant lloc a fatals conclusions.

I ara entrem en el món social —el passatge—, on es barreja tot el que hi ha a la vida. És nit de festa. Cal celebrar l'entrada de l'any nou, oblidar, demanar un venturós any, rialles, xampany, joventut i maduresa tot sincronitzat en la festa. Mútuament es prometen felicitat, i ben lluny estan de la tragèdia que es cerneix damunt d'ells. Un home està preocupat, puix ha hagut de cedir davant l'amenaça i, com s'ha apartat del que hi ha de Déu en ell, es responsabilitza davant el destí.

Consumada la tragèdia, se'ns presenta la recuperació del passatge.

Un nombrós grup, ja dividit per afinitat de caràcters, polaritzats pels dos reverends. Es tracta de sobreviure, i els joves, al redós del jove reverend, juntament amb dos matrimonis de diferent ambient social, emprenen l'escalada vers la possible salvació. L'altre grup, més nombrós, es nega a seguir, puix creuen que se'ls salvarà. Prou que el reverend jove els explica la posició del vaixell i el perill d'enfonsament, però endebades.

Els dos reverends dialoguen entre ells, però el que tot ho deixa a la voluntat de Déu, no cedeix. S'acomoden. Cadascú creu posseir la raó i la raó es presenta en un cop d'aigua, ofegant a qui troba.

Entre l'escena de la recuperació i els ofegaments es produeixen escenes divertides i emotives. Un dels matrimonis és un tinent de la policia qui, enamorat perdudament d'una ramera, la converteix en pròpia muller, redimint-la. Està gelós d'ella i el seu parlar dóna a la pel·lícula un cert pintoresquisme. Allí, davant l'angoixa de l'ésser, es dóna la reacció insòlita d'un home avesat a la immoralitat, avergonyint-se que la seva muller ensenyés les bragues, oblidant en el seu instint de possessió que la seva muller havia bregat per aquest món.

L'altre matrimoni madur, tot bondat i il·lusionats en conèixer el seu nét, s'afanyen en sobreposar-se a les dificultats, però en una d'elles, la senyora sofreix un mortal accident.

Un noieta forma part d'aquest grup. La seva curiositat i innocència juga un paper important en la recerca d'una sortida. Ell, amic de tothom, sap per un empleat l'estructura del vaixell; no se li fa gaire cas; el propi policia posa en evidència la manca d'atenció que s'acostuma a posar en les persones que donem per inferiors, reconeixent al final el policia la indicació del noieta.

Ja en camí de la salvació es produeixen successius frecs entre el policia i el reverend. Ells dos, acostumats a ésser escoltats, no s'avenen; fins que el reverend, posant al descobert els seus caràcters, minva la resistència del policia en obeir. En el seu cercar la sortida es troben amb un altre grup que porta un sentit oposat a ells. Com tot l'humà, una persona dirigeix el grup: és el metge de bord. Ell sap que tot vaixell s'enfonsa per popa, i rutinàriament, es dirigeix a proa, sense pensar que el cas és invertit.

El reverend els exhorta a unir-se a ells, però ni l'escolten. I és que els individus quan van en grup es deixen conduir sense raonar.

La tasca per lliurar-se de la mort és feixuga, penosa, i aquesta es va cobrant la seva part. Són un menys. Ja que cal submergir-se per pujar a la sala de màquines i, el reverend fidel a la seva missió de salvar als supervivents, es va a llançar per fer un pont entre ambdues parts. La senyora, tot bondat, vol llançar-se ella, puix posseeix el títol de nedadora. No ho permet el reverend i ell i corda es llenca a l'aigua. En contínua angoixa esperen el senyal d'haver arribat, mes el reverend és atrapat per un objecte i no se'n pot sortir. Són moments decisius, i la senyora es llença per a salvar-lo. Ho aconsegueix, però ha estat un acte superior a les seves condicions físiques, quin excés li costa la vida.

Per primera vegada veiem al reverend anonadat, desfet, en veure que se li escapa la vida de les persones que ell es proposava salvar. En un extrem, la mort; en altre extrem, uns joves senten l'amor —contrasts de la vida—. Després, torna la lluita per la vida i una altra vida resta en el fons del vaixell. És la muller del policia. Aquest es desespera i acusa al reverend de la seva mort. És la persona que en el seu dolor sols veu culpables, i la seva incomprensió es torna en mal·lèvola ingratitude.

Una vàlvula oberta on s'escapa vapor d'aigua, impedeix seguir endavant al grup. El reverend, fidel en la seva determinació, no es dóna per vençut, i oblidant l'instint de conservació es llença contra la vàlvula intentant tancar-la. Ho aconsegueix, però ja el destí li marca el seu fi. Esgotades les seves forces i sense que ningú no el pugui ajudar, cau irremissiblement en el fons de l'aigua i foc.

Ell va lluitar; va confiar en les pròpies forces, no va demanar ajuda a Déu, però el seu sacrifici —això fou el seu acte— en favor dels altres, Déu li va agrair en... uns passos més i la providència esclata en llum davant els ulls dels supervivents. És la vida. Darrera seu, sols un record.